

Rättelse/komplettering

Dom, 2024-12-04

Rättelse och komplettering, 2024-12-09

Beslutat av:

hovrättslagmannen Per Carlson

hovrättsrådet Kerstin Norman

hovrättsrådet Sara Ulfsson

hovrättsrådet Ulrika Persson

På grund av förbiseende har inte Patent- och marknadsdomstolens dom, benämnd bilaga A i Patent- och marknadsöverdomstolens dom, fogats till Patent- och marknadsöverdomstolens dom vid expediering. Domen rättas i det avseendet.

Det saknas skäl att göra undantag från huvudregeln att Patent- och marknadsöverdomstolens beslut inte får överklagas (se 1 kap. 3 § tredje stycket lagen, 2016:188, om Patent- och marknadsdomstolar). Detta beslut får därför inte överklagas.

SVEA HOVRÄTT
Patent- och
marknadsöverdomstolen
Rotel 020109

DOM
2024-12-04
Stockholm

Mål nr
PMT 10634-23

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Patent- och marknadsdomstolens dom 2023-07-13 i mål nr PMT 14075-22, se bilaga A

PARTER

Klagande

Konsumentombudsmannen
Box 48
651 02 Karlstad

Företrädd av processrådet J.N.

Motpart

Ellos AB, 556044-0264
Box 961
501 10 Borås

Ombud: Advokaterna E.A. och G.K.J.

SAKEN

Förbud enligt marknadsföringslagen

Dok.Id 2072732

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 00

E-post: svea.avd2@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

DOMSLUT

1. Patent- och marknadsöverdomstolen avvisar Konsumentombudsmannens yrkande att ersättningen för Ellos AB:s rättegångskostnad i Patent- och marknadsdomstolen under alla förhållanden ska sättas ned.
 2. Patent- och marknadsöverdomstolen fastställer Patent- och marknadsdomstolens domslut.
 3. Konsumentombudsmannen ska ersätta Ellos AB för rättegångskostnad i Patent- och marknadsöverdomstolen med 627 734 kr, varav 615 000 kr avser arvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) på det först nämnda beloppet från dagen för Patent- och marknadsöverdomstolens dom till dess betalning sker.
-

YRKANDEN M.M.

Konsumentombudsmannen (KO) har yrkat att Patent- och marknadsöverdomstolen med ändring av Patent- och marknadsdomstolens dom, ska förbjuda Ellos AB (Ellos), vid äventyr av vite, att på sätt som skett vid försäljning av varor till konsumenter online och då konsumenten kan välja mellan betalningssätten faktura, delbetalning och kortbetalning genom debet- och kreditkort

- 1) medverka till marknadsföring där delbetalning och faktura visas före betalningssättet kortbetalning, om konsumenten därigenom kan välja att betala med debetkort, och
- 2) medverka till marknadsföring där betalningssättet faktura är förvalt.

KO har vidare yrkat att Patent- och marknadsöverdomstolen ska befria KO från skyldigheten att ersätta Ellos rättegångskostnad i Patent- och marknadsdomstolen och i stället förplikta Ellos att ersätta KO för dess rättegångskostnad. KO har härutöver yrkat att ersättningsskyldigheten för Ellos rättegångskostnad i Patent- och marknadsdomstolen under alla förhållanden ska sättas ned.

Ellos har motsatt sig ändring av Patent- och marknadsdomstolens dom.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader i Patent- och marknadsöverdomstolen.

PARTERNAS TALAN OCH UTREDNINGEN

Parterna har åberopat samma omständigheter till grund för talan och utvecklat sin talan på i huvudsak samma sätt som i underinstansen.

KO har i Patent- och marknadsöverdomstolen förtydligat sin talan avseende Ellos marknadsföringsansvar enligt följande. Ellos har medverkat till att betalningssätten har marknadsförts på Ellos webbsida på det sätt som skett enligt bilaga B och C, dvs. att betalningssätten delbetalning och faktura visas före betalningssättet kortbetalning samt

att faktura är förvalt. Betaltjänstleverantören är huvudansvarig för presentationen av betalningssätten.

Parterna har åberopat samma bevisning i Patent- och marknadsöverdomstolen som i underinstansen.

DOMSKÄL

Bedömning av den påtalade marknadsföringen

Enligt 7 a kap. 1 § lagen (2010:751) om betaltjänster (betaltjänstlagen), har en betaltjänstleverantör – om en konsument som köper varor eller tjänster online kan välja ett betalningssätt som innebär att en kredit inte lämnas – ett ansvar för att ett sådant betalningssätt visas först. Vidare får ett betalningssätt som innebär att en kredit lämnas, inte vara förvalt om det finns andra betalningssätt.

I förarbetena till 7 a kap. 1 § betaltjänstlagen anges att en betaltjänstleverantör inom ramen för avtalsförhållandet med en e-handlare, kan säkerställa att e-handelsplattformens presentation av betalningssätt lever upp till det nya kravet och att detta gäller oavsett om flera betaltjänstleverantörer ingått avtal med e-handlaren. Vidare anges i författningskommentaren att det är betaltjänstleverantören som ska se till att betalningssätten presenteras på det föreskrivna sättet även om det t.ex. är e-handlaren som administrerar e-handelsplattformen. (Se prop. 2019/20:79 s. 10–11 och 18.)

Patent- och marknadsöverdomstolen konstaterar att en betaltjänstleverantör på det sätt som anges i förarbetena till bestämmelsen i och för sig kan avtala med t.ex. en e-handlare om att e-handlaren på sin handelsplattform ska presentera erbjudna betalningssätt så att de uppfyller de krav som anges i 7 a kap. 1 § betaltjänstlagen. Om e-handlaren inte iakttar sin avtalsenliga skyldighet i detta avseende, kan betaltjänstleverantören göra gällande civilrättsliga påföljder mot e-handlaren, t.ex. kräva fullgörelse av den avtalade förpliktelsen och i sista hand säga upp avtalet.

En betaltjänstleverantör kan inte förutsättas ha någon direkt rådighet över det sätt på vilket e-handlaren presenterar de olika betalningssätten på dennes handelsplattform. Betaltjänstleverantören kan därmed bl.a. i ett fall som detta, där betaltjänstleverantören inte tillhandahåller samtliga betalningssätt på en e-handelsplattform, enligt Patent- och marknadsöverdomstolens mening, inte tillskrivas ett marknadsföringsrättsligt huvudansvar för innehållet i marknadsföringen, om det inte föreligger särskilda omständigheter som konstituerar ett sådant ansvar.

KO har inte åberopat någon konkret omständighet som kan anses konstituera ett huvudansvar för den i målet inte närmare beskrivna betaltjänstleverantören med avseende på den marknadsföring som funnits på Ellos webbplats, såsom att betaltjänstleverantören tagit aktiv del i utformningen av marknadsföringen (jfr MD 2013:13 och PMÖD 2019:32). Vid detta förhållande kan det inte anses ha förekommit någon otillbörlig marknadsföring som Ellos väsentligen kunnat bidra till (7 a kap. 2 § betaltjänstlagen och 23 § andra stycket 3 marknadsföringslagen, 2008:486).

Redan på grund av det anförda kan KO:s talan inte vinna bifall.

Rättegångskostnader

Vid denna utgång ska KO ersätta Ellos rättegångskostnad i båda instanserna.

I överklagandet framställde KO yrkandet att Patent- och marknadsöverdomstolen med ändring av Patent- och marknadsdomstolens dom skulle bifalla de yrkanden som KO framställt i Patent- och marknadsdomstolen samt befria KO från skyldigheten att ersätta Ellos avseende rättegångskostnad i underinstansen och i stället förplikta Ellos att ersätta KO för rättegångskostnad där.

Efter överklagandetidens utgång och sedan anstånd beviljats inkom KO med en komplettering av överklagandet vari det under rubriken *KO:s i andra hand framställda yrkande* angavs att KO yrkar, för det fall domstolen, inte finner anledning att meddela prövningstillstånd för målet i dess helhet, att domstolen meddelar partiellt prövnings-

tillstånd avseende fråga om KO:s skyldighet att ersätta Ellos avseende rättegångskostnader i underinstansen samt att KO begär att Patent- och marknadsöverdomstolen därvid med ändring av punkten 2 i Patent- och marknadsdomstolens dom förpliktar KO att ersätta Ellos rättegångskostnad med ett belopp om 452 217 kr.

Vid huvudförhandlingen i Patent- och marknadsöverdomstolen har KO, på fråga från rätten, klargjort att KO:s yrkande om ändring i rättegångskostnadsdelen ska förstås som ett självständigt yrkande och att Ellos ersättning för rättegångskostnad under alla förhållanden ska sättas ned. I samband därmed har fråga uppkommit om KO framställt detta yrkande för sent.

Enligt Patent- och marknadsöverdomstolen kan det yrkande om befrielse från skyldigheten att ersätta Ellos för rättegångskostnad i underinstansen, som KO framställde i överklagandeskriften, inte förstås på annat sätt än att det förutsatte framgång i huvudsaken. Det kan inte anses omfatta ett yrkande att ersättningen till Ellos skulle sättas ned under alla förhållanden. (Se NJA 2015 s. 846, p. 12–13.) KO:s yrkande att ersättningen för Ellos rättegångskostnad i Patent- och marknadsdomstolen under alla förhållanden ska sättas ned har alltså framställts för sent och ska avvisas. Någon prövning av Patent- och marknadsdomstolens domslut i denna del ska därmed inte ske.

När det gäller ersättning för rättegångskostnad i Patent- och marknadsöverdomstolen ifrågasätter domstolen inte att frågorna i målet är av stor vikt för Ellos och att bolaget därför haft anledning att lägga ned ett förhållandevis omfattande arbete för att bemöta KO:s talan om vitesförbud. Skriftväxlingen i målet i Patent- och marknadsöverdomstolen har emellertid varit begränsad. Frågorna har i princip varit desamma som i underinstansen. Huvudförhandlingen har tagit mindre än två dagar i anspråk. Allt arbete som ombuden lagt ned i målet kan därför inte anses vara skäligen påkallat för att tillvara Ellos rätt. Bolaget får anses vara skäligen tillgodosett med ersättning för ombudsarvode med 615 000 kr.

Därutöver har Ellos yrkat ersättning för utlägg med 16 913 kr som avser kostnader för två representanter för bolaget som närvarat vid huvudförhandlingen. KO har vitsordat den yrkade ersättningen med undantag för 7 110 kr avseende en flygresa för en av

representanterna. KO har anfört att det inte kan anses motiverat att en av bolagets representanter flugit tur och retur mellan Göteborg och Stockholm när det funnits andra resealternativ.

Ellos har inte närmare förklarat varför det funnits behov för en av bolagets representanter att flyga när det varit möjligt att inställa sig till huvudförhandlingen på annat sätt. Utlägg för resa bestäms därför även avseende bolagets andra representant till 2 931 kr motsvarande kostnaden för resa tur och retur med tåg för inställelse till huvudförhandlingen.

Dessa bedömningar innebär att KO ska förpliktas att ersätta Ellos för dess rättegångskostnad med sammanlagt 627 734 kr.

Överklagande

Domen innehåller enligt Patent- och marknadsöverdomstolen frågor där det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att ett överklagande prövas av Högsta domstolen. Domen får därför överklagas. (Se 1 kap. 3 § tredje stycket lag, 2016:188, om patent- och marknadsdomstolar.)

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga D

Överklagande, på grund av mellankommande helgdag, senast 2025-01-02

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Per Carlson (skiljaktig), hovrättsråden Kerstin Norman, Sara Ulfsdotter, referent, och Ulrika Persson (skiljaktig).

Hovrättsrådet Ulrika Persson är skiljaktig när det gäller motiveringen och anser att det tredje, fjärde och femte stycket i domskälen ska bytas ut mot följande stycken.

Av utredningen har det framgått att Ellos, som inte är en betaltjänstleverantör enligt 1 kap. 3 § betaltjänstlagen, har stått för utformningen av kassan på bolagets hemsida.

Som det får förstås har KO gjort gällande att Ellos har medverkat till att en icke namngiven betaltjänstleverantör har åsidosatt sina skyldigheter enligt 7 a kap. 1 § betaltjänstlagen genom att bolaget har utformat kassan på ett sätt som KO menar att betaltjänstleverantören skulle ha förhindrat.

Frågan om även e-handlare skulle åläggas ett marknadsföringsrättsligt ansvar enligt 7 a kap. 1 § betaltjänstlagen diskuterades i lagstiftningsärendet, med det ansågs inte nödvändigt (se prop. 2019/20:79 s. 10–11 och 18). Det förhållandet att lagstiftaren valde att inte ålägga e-handlare ett sådant ansvar innebär enligt min mening att en e-handlare, som på egen hand vidtar sådana åtgärder som innebär en överträdelse av bestämmelsen, inte heller kan åläggas ett medverkansansvar enligt 7 a kap. 2 § betaltjänstlagen och 23 § andra stycket 3 marknadsföringslagen (2008:486) för en betaltjänstleverantörs underlåtelse att se till att överträdelsen aldrig kom till stånd.

Hovrättslagmannen Per Carlson är skiljaktig såvitt avser ramen för prövningen av frågan om rättegångskostnad samt anför följande.

Båda parter fordrade i Patent- och marknadsdomstolen (PMD) ersättning för sina rättegångskostnader. Ellos yrkade därvid ersättning med sammanlagt 2 736 932 kr 50 öre, varav 2 527 347 kr 50 öre för ombudsarvode, 170 000 kr för rättsutlåtanden och 39 585 kr för utlägg. KO vitsordade som skäligen i och för sig en kostnad för ombudsarvode om 355 960 kr, en kostnad för rättsutlåtanden om 56 667 kr och ett belopp avseende utlägg för resor om 1 645 kr.

KO yrkade i sitt överklagande – förutom bifall till de av myndigheten i PMD framställda yrkandena i själva saken – bl.a. att Patent- marknadsöverdomstolen (PMÖD) skulle befria myndigheten från skyldigheten att ersätta Ellos avseende rättegångskostnader i PMD och i förplikta Ellos att ersätta myndigheten för rättegångskostnad i PMD med 138 047 kr. KO har därefter förklarat att yrkandet skall förstås som ett självständigt yrkande och att bolagets ersättning under alla förhållanden skall sättas ned.

Innebörden av KO:s i överklagandet framställda yrkande i frågan om rättegångskostnad måste bedömas i ljuset av myndighetens inställning i PMD till Ellos yrkande om ersättning för rättegångskostnad. Med hänsyn till att KO där endast vitsordade ett mindre belopp av den av Ellos begärda ersättningen får myndighetens yrkande i överklagandet, om befrielse från skyldigheten att ersätta bolagets rättegångskostnad i PMD, anses innefatta en begäran om att ersättningen under alla förhållanden skall sättas ned.

Vid dessa förhållanden skall PMÖD enligt min mening pröva frågan om Ellos ersättning för rättegångskostnad i PMD skall sättas ned.

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Patent- och marknadsdomstolen

DOM
2023-07-13
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
PMT 14075-22

PARTER

Kärande

Konsumentombudsmannen
Box 48
651 02 Karlstad

Svarande

Ellos AB, 556044-0264
Box 961
501 10 Borås

Ombud: Advokaterna E.A., G.K.J. och A.C.

DOMSLUT

1. Patent- och marknadsdomstolen avslår Konsumentombudsmannens talan.
2. Konsumentombudsmannen ska ersätta Ellos AB:s rättegångskostnad med 1 939 407 kr, varav 1 779 822 kr utgör ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från dagen för denna dom till dess betalning sker.

Dok.Id 2720357

Postadress
Box 8307
104 20 Stockholm

Besöksadress
Rådhuset,
Scheelegatan 7

Telefon
08- 561 654 70
E-post: stockholmstingsratt@dom.se
www.stockholmstingsratt.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

BAKGRUND

Ellos AB (Ellos) är ett e-handelsföretag som erbjuder varor inom kategorierna kläder, skönhet och heminredning. Ellos har tillstånd som konsumentkreditinstitut enligt lag (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter.

Ellos har avtal med en utländsk betaltjänstleverantör (betaltjänstleverantören). Betaltjänstleverantören tillhandahåller Ellos en betaltjänst, som Ellos ostridigt erbjuder sina kunder, vilken möjliggör för Ellos kunder att använda kortbetalning i samband med köp av varor online på Ellos webbplats www.ellos.com (hemsidan). Utöver betalningsalternativet kortbetalning, där konsumenten kan välja att använda antingen ett debet- eller ett kreditkort, erbjuds konsumenter betalningsalternativen delbetalning och faktura. Vid delbetalning betalar konsumenten efter köp en månatlig summa, jämte ränta, till dess att full betalning skett. Med betalningsalternativet faktura betalar konsumenten i slutet av en månad för de köp, jämte fakturaavgift, som konsumenten gjort under angiven månad. Det är Ellos som i eget namn erbjuder konsumenter köp med faktura och genom delbetalning. Ellos självt är inte en betaltjänstleverantör.

Konsumentverket inledde i november 2021 ett tillsynsärende angående marknadsföring av betaltjänster online mot Ellos. Vid ärendets inledande marknadsfördes betalningsalternativen på det sätt som framgår av aktbilaga 2–4. Ellos har sedan dess justerat sin marknadsföring på hemsidan i enlighet med Konsumentverkets synpunkter.

Det nu aktuella målet inleddes genom att Konsumentombudsmannen (KO), med anledning av Ellos tidigare marknadsföring av betalningsalternativen, väckte talan mot Ellos den 27 september 2022.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

KO har *i första hand* yrkat att Patent- och marknadsdomstolen vid äventyr av vite ska förbjuda Ellos att vid försäljning av varor till konsumenter online

- 1) medverka till marknadsföring där ett betalningssätt som innebär att kredit lämnas visas före ett betalningssätt som innebär att kredit inte lämnas, och
- 2) medverka till marknadsföring där ett betalningssätt som innebär att kredit lämnas är förvalt, om det finns andra betalningssätt.

I andra hand har **KO** yrkat att Patent- och marknadsdomstolen vid äventyr av vite ska förbjuda Ellos att, på sätt som skett vid försäljning av varor till konsumenter online och då konsumenten kan välja mellan betalningssätten faktura, delbetalning och kortbetalning genom debet- och kreditkort

- 1) medverka till marknadsföring där delbetalning och faktura visas före betalningssättet kortbetalning, om konsumenten därigenom kan välja att betala med debetkort, och
- 2) medverka till marknadsföring där betalningssättet faktura är förvalt.

Ellos har bestritt käromålet i dess helhet. För det fall att domstolen finner att förbuden lagligen kan meddelas har Ellos begärt att domstolen justerar förbuden så att de endast omfattar en kassalösning där alternativet ”*faktura*” är förvalt och placerat ovanför alternativet ”*kortbetalning*”, på det sätt som framgår av aktbilaga 2 och 3. Ellos har också anfört att förbuden inte bör förenas med vite.

Parterna har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader.

GRUNDER

KO

Betaltjänstlagens regler om marknadsföring av betaltjänster är tillämpliga på den aktuella marknadsföringen

Bestämmelserna i 7 a kap. 1 § lagen (2010:751) om betaltjänster (betaltjänstlagen) avser samtliga, vid köp av varor eller tjänster online, förekommande betalningssätt som en konsument presenteras för. Detta oavsett om betalningssätten är att definiera som betaltjänster i den mening som avses i betaltjänstlagen eller inte. Reglerna är därför tillämpliga på den aktuella marknadsföringen, oaktat att den listat också betalningssätt som inte är betaltjänster i lagens mening.

Marknadsföringen har varit otillbörlig mot konsumenter

De båda betalningssätten faktura och delbetalning innebär att konsumenten beviljas anstånd med betalning och är att anse som betalningssätt genom vilka kredit lämnas. Även vid betalning med kreditkort beviljas konsumenten anstånd med betalning och även det betalningssättet är alltså att anse som ett genom vilket kredit lämnas. Debetkort är däremot ett direktbetalningsalternativ där kredit inte lämnas. Eftersom Ellos vid marknadsföring mot konsumenter online redovisat betalningssätten faktura, delbetalning och kreditkort före debetkort, samt redovisat ett alternativ som innebär att kredit lämnas som förval, har Ellos marknadsföring varit otillbörlig mot konsumenter jämlikt 7 a kap. 1 och 2 §§ betaltjänstlagen.

Ellos har medverkat till den otillbörliga marknadsföringen

Ellos har väsentligen bidragit till marknadsföringen av på hemsidan förekommande betalningssätt. Ellos har haft kontroll och bestämmanderätt över hur kassan utformas och hur alternativen för betalning däri marknadsförs gentemot konsument. Ellos har

förfogat över kassans utformning. Ellos kan därför åläggas ett medverkansansvar jämlikt 23 § marknadsföringslagen (2008:486).

Ett vitesförbud kan och bör meddelas mot Ellos

Till följd av sitt medverkansansvar får Ellos jämlikt 23 § marknadsföringslagen förbjudas att fortsätta med den otillbörliga marknadsföringen och annan liknande åtgärd. Ett förbud ska också meddelas. Ett förbud riktat mot betaltjänstleverantören framstår nämligen som otillräckligt i detta fall, eftersom Ellos är den aktör som har faktisk kontroll och bestämmanderätt över marknadsföringen. Förbudet ska, jämlikt huvudregeln i 26 § marknadsföringslagen, förenas med vite eftersom det saknas särskilda skäl för att det skulle vara obehövt.

Det bestrids att de yrkade förbuden skulle strida mot proportionalitets-, objektivitets- eller legalitetsprincipen, rätten till näringsfrihet eller mot EU-rätten. Det bestrids även att det är fråga om teknisk föreskrift som skulle ha anmälts till EU-kommissionen.

Ellos

Det har inte förekommit någon otillbörlig marknadsföring som Ellos kan hållas ansvarigt för

Ellos tidigare kassalösning och presentation av betalningsalternativ har inte stått i strid med 7 a kap. 1 och 2 §§ betaltjänstlagen.

För det första är ”betalningssätt” i bestämmelsen att likställa med ”betaltjänster”. De betalningsalternativ som presenterats före kortbetalning (dvs. fakturabetalning och betalning med kontokredit) utgör per definition inte betaltjänster. Någon rangordning av betaltjänster är därmed inte möjlig eller nödvändig, då Ellos kunder enbart tillhandahålls en betaltjänst (kortbetalning) i Ellos kassalösning. För det andra gäller bestämmelserna endast för betaltjänstleverantörer (vilket det är ostridigt att Ellos inte

är). För det tredje gäller regeln om inbördes placering av betalningssätt endast i det fall det förekommer betalningsalternativ som inte innebär upptagande av kredit. Något sådant alternativ har inte funnits i förevarande fall eftersom det inte är möjligt att begränsa kunder från att använda kreditkort och nyttja kredit när de väljer alternativet debetkort och eftersom även betalning med debetkort kan innebära att viss kredit upptas. Följaktligen har det inte heller förekommit någon otillbörlig marknadsföring som Ellos kunnat medverka till.

Ett vitesförbud varken kan eller bör meddelas mot Ellos

Varken Ellos eller betaltjänstleverantören har brutit mot 7 a kap. 1 § i betaltjänstlagen

Varken Ellos eller betaltjänstleverantören har brutit mot 7 a kap. 1 § betaltjänstlagen. Vidare kan ett vitesförbud mot Ellos i egenskap av medverkande bara komma i fråga om Ellos väsentligen har bidragit till marknadsföringen samt om ett förbud mot betaltjänstleverantören vore otillräckligt. Det ankommer på KO att visa att Ellos väsentligen har bidragit till marknadsföringen. Det är i detta fall även tillräckligt att rikta ett förbud mot betaltjänstleverantören.

Ett förbud skulle strida mot legalitetsprincipen

Att bifalla KO:s förbudsyrkanden skulle strida mot legalitetsprincipen, eftersom det saknas stöd i rättsordningen att meddela förbuden mot Ellos (se 1 kap. 1 § tredje stycket regeringsformen samt 5 § första stycket förvaltningslagen, 2017:900). För att ett förbud ska kunna åläggas en enskild får det nämligen inte finnas någon tveksamhet i lagstiftningen gällande förbudets omfattning, och vem som omfattas av förbudet. Sådan tveksamhet föreligger i detta fall.

Ett förbud skulle strida mot objektivitetsprincipen

Åtgärder som vidtas mot en enskild, som Ellos, måste enligt objektivitetsprincipen stödjas på överväganden grundade på saklighet och opartiskhet. En sådan extensiv tillämpning av regleringen i betaltjänstlagen, utifrån vagt angivna konsumentskyddsaspekter, som KO förespråkar skulle strida mot principen. Det är inte klart på vilket sätt en högre konsumentskyddsnivå skulle åstadkommas genom de yrkade förbuden. Detta särskilt eftersom talan inte förs mot den aktör som är huvudansvarig för marknadsföring av betaltjänster (dvs. betaltjänstleverantören).

Ett förbud, liksom dess förenande med vite, skulle strida mot proportionalitetsprincipen

De yrkade förbuden kan inte leda till något ytterligare resultat eftersom Ellos redan justerat sin kassalösning. Tekniska begränsningar gör det också omöjligt för Ellos att efterleva de yrkade förbuden. Förbudens oprecisa ordalydelser skulle även innebära betydande svårigheter för Ellos att avgöra vilka handlingar och alternativ som omfattas av förbuden. Förbuden uppfyller inte heller syftet med bestämmelserna i 7 a kap. 1 och 2 §§ betaltjänstlagen, och står inte i rimlig proportion till den skada som åtgärden orsakar för Ellos, såväl som för andra e-handelsbolag, som skulle behöva anpassa sin marknadsföring. Av samma skäl är det obehövt att förbuden förenas med vite.

Ett förbud skulle strida mot rätten till näringsfrihet

Om domstolen skulle anse att regleringen i betaltjänstlagen har den innebörd som KO förordar är domstolen ändå jämlikt 11 kap. 14 § regeringsformen förhindrad att tillämpa regleringen, eftersom den står i strid med rätten till näringsfrihet i 2 kap. 17 § regeringsformen. Ellos har en grundlagsstadgad rätt att bedriva sin verksamhet utan omotiverade begränsningar från det allmänna och att likabehandlas i ekonomiskt avseende med andra aktörer. Detta innefattar en rätt för Ellos att själv välja hur Ellos tjänster och kassalösning ska presenteras, såvida en begränsning av denna rätt inte kan

motiveras av angelägna allmänna intressen. Ett förbud mot att presentera kreditalternativ före andra alternativ skulle innebära en kraftig begränsning av hur Ellos kan bedriva verksamhet, som inte är motiverad av något angeläget allmänt intresse.

7 a kap. 1 och 2 §§ betaltjänstlagen strider mot EU-rätten och ska inte tillämpas av domstolen

Regleringen i 7 a kap. 1 och 2 §§ betaltjänstlagen har införts i strid med unionsrätten. Den nationella regleringen begränsar, på ett otillåtet sätt, den fria rörligheten för tjänster på den inre marknaden. Regleringen medför att utländska aktörer kan behöva anpassa sitt agerande för den svenska marknaden, vilket innebär ett hinder för utländska aktörer att tillhandahålla sina tjänster för den svenska marknaden jämfört med vad som gäller i övriga medlemsstater. I enlighet med principen om EU-rättens företräde och den unionsrättsliga effektivitetsprincipen, är domstolen skyldig att underlåta att tillämpa regleringen i betaltjänstlagen, vilket i sin tur innebär att Ellos inte kan hållas medverkansansvarig.

Regleringen får inte tillämpas mot Ellos eftersom den rätteligen skulle ha anmälts till EU-kommissionen

För det fall domstolen anser att det har funnits utrymme enligt EU-rätten för Sverige att lägga till 7 a kap. 1 § betaltjänstlagen vid implementeringen av EU-direktivet och betaltjänster får regleringen i betaltjänstlagen om marknadsföring av betalningssätt anses utgöra en teknisk föreskrift enligt direktiv 2015/1535/EU som innebär en begränsning av hur betalningsmetoder får presenteras. Sverige har därmed haft en skyldighet att anmäla regleringen till EU-kommissionen. Någon sådan anmälan synes inte ha skett. Regleringen får som följd därav inte tillämpas mot enskilda, t.ex. Ellos eller betaltjänstleverantören.

De yrkade förbuden är inte entydiga och konkreta, varför Ellos inte kan efterleva dem

Förbudens omfattning är under alla omständigheter för ospecifik för att kunna bifallas, eftersom förbuden till följd av bred utformning och oprecisa ordalydelser kan ge upphov till tolkningssvårigheter för Ellos avseende vilka betalningsalternativ som omfattas av förbuden. Det är därutöver inte tekniskt möjligt för betaltjänstleverantörer att begränsa konsumenter från att använda kreditkort när de väljer ett alternativ som syftar till att tillåta debetkort. I och med detta kan också alternativet ”bankkort” innebära att en kredit nyttjas vid konsumenters användning av kreditkort.

Ett förbud vore verkningslöst

Om det avsedda resultatet är att Ellos ska upphöra med sin påstådda medverkan så har det resultatet uppnåtts, eftersom Ellos redan justerat sin kassalösning. Det har inte påståtts att Ellos nuvarande kassalösning står i strid med regleringen i betaltjänstlagen, vilket innebär att de yrkade förbuden blir verkningslösa. Bifall till förbuden skulle därför stå i strid med 5 § tredje stycket förvaltningslagen.

Ellos kan inte hållas ansvarigt som medverkande för överträdelser av speciallagstiftning som Ellos inte är föremål för

Om domstolen skulle anse att betaltjänstleverantören har brutit mot 7 a kap. 1 § betaltjänstlagen i betaltjänstlagen kan ett vitesförbud mot Ellos inte komma i fråga, eftersom Ellos inte är föremål för bestämmelserna i betaltjänstlagen samt eftersom bestämmelserna i betaltjänstlagen genom sin utformning inte möjliggör att ålägga medverkandeansvar gentemot aktörer som inte omfattas av betaltjänstlagen.

BEVISNING

Konsumentombudsmannen har åberopat skriftlig bevisning och en filmsekvens över Ellos kassautformning på hemsidan.

Ellos har åberopat skriftlig bevisning, förhör med verkställande direktören H.O. och vittnesförhör med M.R., Head of Financial Services på Ellos.

DOMSKÄL

Frågorna i målet

Målet aktualiserar frågan om betaltjänstlagens och marknadsföringslagens tillämplighet när en e-handlare tillhandahåller sina kunder olika betalningsalternativ online, varav ett av betalningsalternativen är en betaltjänst.

En central fråga är om begreppet ”*betalningssätt*” i 7 a kap. 1 § betaltjänstlagen ska förstås som synonymt med ”*betaltjänster*” enligt definitionen i 1 kap. 2 § betaltjänstlagen, eller om begreppet ska anses omfatta även faktura och delbetalning som tillhandahålls av en e-handlare som Ellos.

En annan central fråga är om Ellos kan åläggas ett medverkansansvar enligt 23 § marknadsföringslagen för att ha medverkat till marknadsföringen av betalningsalternativen som visas på bolagets hemsida.

Utöver ovan angivna frågor har Ellos framställt ett flertal invändningar som tar sikte på varför ett förbud varken kan eller bör meddelas mot bolaget. Invändningarna tar sikte på att meddelande av förbud skulle strida mot EU-rätten och vissa grundläggande rättsprinciper, såsom legalitets-, objektivitets- och proportionalitetsprincipen.

Patent- och marknadsdomstolen kommer först att pröva vad som utgör ”*betalningssätt*” enligt 7 a kap. 1 § betaltjänstlagen. Mot bakgrund av att KO:s talan

syftar till vitessanktionerade förbud p.g.a. marknadsföring i strid med lag, är det av avgörande vikt hur den tillämpliga lagtexten ska förstås.

Vad som utgör ”betalningssätt” enligt 7 a kap. 1 § betaltjänstlagen

KO har i denna del anfört i huvudsak följande.

Bestämmelsen i 7 a kap. 1 § betaltjänstlagen avser samtliga, vid köp av varor eller tjänster online, förekommande betalningssätt som en konsument presenteras för. Detta gäller oavsett om betalningssätten är att definiera som betaltjänster enligt definitionen i betaltjänstlagen.

Bestämmelsens placering i betaltjänstlagen bör inte ges någon avgörande betydelse eftersom den grundar sig i andra motiv och syften jämfört med betaltjänstlagen i övrigt.

Lagtexten i sig ger stöd för att begreppet ”betalningssätt” har en vidare innebörd än ”betaltjänster”. För en sådan tolkning talar för det första lagstiftningens ordalydelse som anger ”betalningssätt”. För det andra förekommer begreppet ”betalningssätt” i andra lagar som distansavtalslagen och inkassolagen där begreppet har betydelsen ”sätt för betalning”. För det tredje bör uttryckets allmänna ordalydelse tillmätas betydelse, som till sin innebörd inte är begränsad till betaltjänster.

Förarbetena ger även stöd för den bredare tolkningen av begreppet ”betalningssätt”. Betalningssätt har där exemplifierats med fakturabetalning, som i normalfallet inte är en betaltjänst, samt med postförskott som inte är en betaltjänst. Den förespråkade uppdelningen mellan kredit- och debetkort vid kortbetalning som anges i förarbetena talar vidare för att dessa ska ses som två olika betalningssätt, vilket skiljer sig från betaltjänstdefinitionen där kortbetalning i sig och i sin helhet ska betraktas som *en* betaltjänst.

Vidare talar lagstiftningens syfte för KO:s tolkning av begreppet ”*betalningssätt*”. Lagstiftningen har avsett åstadkomma att konsumenter som väljer att handla med kredit online gör detta till följd av ett aktivt val. En sådan konsument är lika skyddsvärd oavsett om konsumenten väljer ett kreditalternativ som ryms inom en betaltjänst eller inte.

Ellos i denna del anført i huvudsak följande.

Begreppet ”*betalningssätt*” i 7 a kap. 1 § betaltjänstlagen ska likställas med ”*betaltjänster*”.

Begreppet ”*betalningssätt*” måste tolkas utifrån sin ordalydelse eftersom begreppet är nytt för betaltjänstlagen. I tillägg till detta ska en systematisk tolkning göras där hänsyn tas till bestämmelsens placering i betaltjänstlagen, kapitlets rubrik samt tolkningen mot bakgrund av övriga rättskällor och allmänna rättsprinciper.

Avsaknaden av en definition av begreppet ”*betalningssätt*” i förarbetena medför att placeringen i betaltjänstlagen och kapitelrubrikens ordalydelse får en särskild betydelse för tolkningen. Rubriken till 7 a kap. anger att det rör sig om marknadsföring av betaltjänster online. Dessutom reglerar betaltjänstlagen endast betaltjänstleverantörers betaltjänster vilket också talar för att begreppet ”*betalningssätt*” ska förstås som synonymt med ”*betaltjänster*”.

Förarbetsuttalandena anger vidare att det är fråga om reglering för betaltjänster och att det problem som regeringen önskat lösa tar sikte på marknadsföringen av betaltjänster. Begreppet ”*betalningssätt*” används på flera ställen i förarbetena för att beskriva betaltjänstleverantörers tjänster. På andra ställen används begreppen ”*betalningssätt*” och ”*betaltjänster*” synonymt.

Även avsaknaden av definition för begreppet ”*betalningssätt*” och avsaknaden av diskussion i förarbetena om begreppets innebörd talar för att ”*betalningssätt*” inte ska förstås som något nytt, annat begrepp än ”*betaltjänster*”.

Vidare är en restriktiv tolkning av bestämmelsens tillämpningsområde motiverad mot bakgrund av att KO:s talan syftar till ett betungande beslut i form av ett förbud.

Det bestrids att postförskott inte är en betaltjänst. Postförskott är en betaltjänst som omfattas av definitionen i 1 kap. 2 § 4 p. betaltjänstlagen.

Patent- och marknadsdomstolens bedömning

Betaltjänstlagen bygger på ett EU-direktiv från 2007, det s.k. första betaltjänstdirektivet.¹ Syftet med direktivet var att uppnå en mer harmoniserad inre marknad för betaltjänster inom EU. I november 2015 antogs det s.k. andra betaltjänstdirektivet², varvid det första betaltjänstdirektivet upphävdes. I likhet med det första betaltjänstdirektivet har det andra betaltjänstdirektivet genomförts i svensk rätt genom betaltjänstlagen.

Av 1 kap. 1 § första stycket betaltjänstlagen följer att lagen innehåller bestämmelser om betaltjänster som tillhandahålls i Sverige och utförs inom det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. I bestämmelsens andra stycke föreskrivs att lagen också innehåller bestämmelser om betalningsinstitut, registrerade betaltjänstleverantörer och skyldighet för kreditinstitut att tillhandahålla kontanttjänster.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiven 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG och 2006/48/EG samt upphävande av direktiv 97/5/EG

² Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 av den 25 november 2015 om betaltjänster på den inre marknaden, om ändring av direktiven 2002/65/EG, 2009/110/EG och 2013/36/EU samt förordning (EU) nr 1093/2010 och om upphävande av direktiv 2007/64/EG.

De nu aktuella bestämmelserna i 7 a kap. 1 och 2 §§ betaltjänstlagen infördes 2020 och bygger inte på EU-rätt (se prop. 2019/20:79 s. 14). Det är alltså fråga om en nationell reglering. Regeringens proposition om bestämmelsernas införande har titeln ”*Presentation av betalningssätt vid marknadsföring av betaltjänster online*”.

I 7 a kap. 1 § betaltjänstlagen föreskrivs att om en konsument som köper varor eller tjänster online kan välja ett betalningssätt som innebär att en kredit inte lämnas, ska betaltjänstleverantören se till att sådant betalningssätt visas först. Vidare föreskrivs att ett betalningssätt som innebär att en kredit lämnas inte heller får vara förvalt om det finns andra betalningssätt.

Av 7 a kap. 2 § betaltjänstlagen följer att ett handlande som strider mot 1 § vid tillämpningen av 5, 23 och 26 §§ marknadsföringslagen ska anses vara otillbörligt mot konsumenterna.

Enligt 5 § marknadsföringslagen ska marknadsföring stämma överens med god marknadsföringssed. I 23 § marknadsföringslagen föreskrivs att en näringsidkare vars marknadsföring är otillbörlig får förbjudas att fortsätta med denna eller med någon annan liknande åtgärd. Av bestämmelsens andra stycke följer att ett förbud också får meddelas en anställd hos näringsidkaren, någon som handlar på näringsidkarens vägnar och var och en som i övrigt väsentligt har bidragit till marknadsföringen, det s.k. medverkansansvaret. Av 26 § marknadsföringslagen följer bl.a. att ett förbud enligt 23 § ska förenas med vite, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Som framgår av ordalydelsen i 7 a kap. 1 § betaltjänstlagen gäller kraven för ”*betaltjänstleverantören*”. Kraven tar emellertid sikte på presentation av ”*betalningssätt*”, ett begrepp som inte definieras i lagtexten. Begreppet ”*betalningssätt*” förekommer inte heller i någon annan bestämmelse i betaltjänstlagen.

I förarbetena till bestämmelsen diskuteras inte vad som avses med begreppet ”*betalningssätt*”, dvs. om tanken är att begreppet ska förstås som synonymt till

begreppet ”*betaltjänster*” eller om det ska omfatta även andra betalningsalternativ som inte är betaltjänster. Det förekommer emellertid på några ställen i förarbetena att begreppen ”*betalningssätt*” och ”*betaltjänster*” används omväxlande och till synes synonymt med varandra (se prop. 2019/20:79 s. 9 och 10). Vidare föreskrivs i förarbetena att lagförslaget utgör en för betaltjänster specifik utfyllnad av vad som ska anses vara god marknadsföringssed vid tillämpning av marknadsföringslagen (se prop. 2019/20:79 s. 11).

Det anges även exempel på betalningssätt i förarbetena, däribland fakturabetalning och postförskott (se prop. 2019/20:79 s. 8). KO har anfört att denna exemplifiering talar för att betalningssätt inte ska förstås som synonymt med betaltjänster eftersom postförskott inte är en betaltjänst och eftersom fakturabetalning i normalfallet inte är en betaltjänst. Enligt Patent- och marknadsdomstolen är denna argumentation inte övertygande. Fakturabetalningar online är nämligen att betrakta som betaltjänster i de fall det råder ett trepartsförhållande mellan en handlare, en betalare och en fakturautställare, där fakturautställaren står kreditrisken (se prop. 2022/23:9 s. 11 och 12). Det kan enligt domstolens mening inte heller uteslutas att även postförskott, under vissa förutsättningar, utgör en betaltjänst enligt definitionen i 1 kap. 2 § betaltjänstlagen. Eftersom regleringen avser betaltjänstleverantörer är betaltjänstdefinitionen delvis beroende av om en sådan leverantör är inblandad. Sammantaget går det alltså inte att mot bakgrund av förarbetenas exemplifiering av betalningssätt slå fast att faktura och delbetalning som tillhandahålls av en e-handlare utgör betalningssätt enligt definitionen i 7 a kap. 1 § betaltjänstlagen.

En svårighet i bedömningen ligger i att förarbetena över huvud taget inte behandlar den situationen att en e-handlare själv, dvs. utan någon betaltjänstleverantör, tillhandahåller kreditalternativ till sina kunder. I stället framstår det som att det i lagmotiven har gjorts ett antagande om att en konsument som handlar online inte bara ingår ett köpeavtal med e-handlaren, utan också anlitar en betaltjänstleverantör för att kunna fullgöra betalningen. I denna riktning talar även ett förarbetsuttalande som anger

att det i allmänhet är betaltjänstleverantören, och inte e-handlaren, som är kreditgivare när en kredit lämnas vid e-handel. (Se prop. 2019/20:79 s. 7 och 13.)

Vad som däremot har behandlats i förarbetena är frågan om huruvida e-handlare ska omfattas av det nya kravet i 7 a kap. 1 § betaltjänstlagen. I motiven nämns att vissa remissinstanser påpekat att kravet också borde omfatta e-handlare och inte bara betaltjänstleverantörer. Det ansågs emellertid inte vara nödvändigt att utvidga kravet eftersom det problem som regeringen önskade lösa tog sikte på marknadsföringen av betaltjänster (se prop. 2019/20:79 s. 10 och 11).

Det som ovan anförts kan sammanfattas enligt följande. Bestämmelsen i 7 a kap. 1 § betaltjänstlagen är utformad som ett krav för betaltjänstleverantörer. Bestämmelsen är placerad i betaltjänstlagen och under kapitelrubriken ”*Marknadsföring av betaltjänster online*”. Begreppet ”*betalningssätt*” har inte definierats, men används omväxlande och synonymt med begreppet ”*betaltjänster*” i förarbetena. I förarbetena har också uttryckligen anförts att kravet i bestämmelsen inte ska utvidgas till att omfatta e-handlare. Tolkningen av bestämmelsens ordalydelse, som den får läsas mot bakgrund av betaltjänstlagens systematik och förarbetsuttalanden, leder enligt Patent- och marknadsdomstolen till slutsatsen att uttrycket ”*betalningssätt*” i 7 a kap. 1 § betaltjänstlagen endast ska anses omfatta ”*betaltjänster*” enligt definitionen i 1 kap. 2 § betaltjänstlagen. Det är vid denna slutsats inte aktuellt att beakta de konsumentskyddsaspekter som framförts av KO som skäl för att tolka bestämmelsen på annat sätt. Detta särskilt eftersom det i praktiken kan bli fråga om ett vitessanktionerat krav på utformning av marknadsföringen.

Det är i målet ostridigt att Ellos endast erbjuder sina kunder en betaltjänst, vilket är kortbetalningsalternativet. De övriga betalningsalternativen, faktura och delbetalning, omfattas däremot inte av betaltjänstdefinitionen i 1 kap. 2 § betaltjänstlagen eftersom Ellos inte är en betaltjänstleverantör. Som framgår av 7 a kap. 1 § första meningen betaltjänstlagen tar den sikte på presentation av betalningssätt, dvs. det handlar om att betalningssätt som innebär att en kredit inte lämnas ska visas först. Av den andra

meningen i samma bestämmelse framgår i sin tur att ett betalningssätt som innebär att en kredit lämnas, inte får vara förvalt om det finns andra betalningssätt.

KO har anfört att det första ledet i bestämmelsen ska anses tillämpligt även för det fall domstolen anser att begreppet ”*betalningssätt*” ska förstås som ”*betaltjänster*”. Enligt KO förutsätter inte kravet att ett direktbetalningsalternativ måste visas före ett annat betalningssätt, utan kravet är tillämpligt oavsett vad som följer efter betalningssättet. Med en sådan tolkning skulle Ellos marknadsföring anses ha stridit mot kravet genom att kortbetalningsalternativet inte har visats före de betalningsalternativ (faktura och delbetalning) som Ellos självt erbjuder.

Som framgår av författningskommentaren till 7 a kap. 1 § betaltjänstlagen förutsätter bestämmelsens tillämplighet att det är fråga om alternativa betalningssätt som tillhandahålls. Mer specifikt anges att paragrafen innebär att om alternativa betalningssätt tillhandahålls vid e-handel får det betalningssätt som tas upp först, eller är förvalt, inte vara ett betalningssätt som innebär att en kredit lämnas, om minst ett av de betalningssätt som tillhandahålls innebär att en kredit inte lämnas. (Se prop. 2019/20:79 s. 18 och 19.)

Som domstolen konstaterat ovan ska begreppet ”*betalningssätt*” i 7 a kap. 1 § betaltjänstlagen förstås som ”*betaltjänster*”. Eftersom Ellos endast har erbjudit en betaltjänst i sin kassalösning (kortbetalning) är varken kravet om presentationsordning eller förbudet mot att ha förvalt ett betalningssätt i 7 a kap. 1 § betaltjänstlagen tillämpligt. Det har alltså inte förekommit någon otillbörlig marknadsföring som Ellos kan ha medverkat till. KO:s talan ska därför avslås. Eftersom KO:s andrahandsyrkande endast innebär en konkretisering av den faktiska marknadsföringen, kan inte heller detta vinna bifall.

Rättegångskostnader

Reglerna i 18 kap. rättegångsbalken gäller som utgångspunkt även vid förbudstalan enligt marknadsföringslagen (se 64 § marknadsföringslagen). Av 18 kap. 1 § rättegångsbalken följer att part som tappar målet ska ersätta motpartens rättegångskostnad om inte annat är stadgat. Ersättningen för rättegångskostnad ska enligt 18 kap. 8 § rättegångsbalken fullt motsvara kostnaden för rättegångens förberedande och talans utförande jämte arvode till ombud eller biträde, såvitt kostnaden varit skäligen påkallad för tillvaratagande av partens rätt.

Ellos har yrkat ersättning med totalt 2 736 932,50 kr exkl. mervärdesskatt varav 2 527 347,50 kr avser ombudsarvode för 710 timmars arbete, 170 000 kr avser kostnader för tre rättsutlåtanden och 39 585 kr avser övriga utlägg (sistnämnda belopp innefattar 1 645 kr för resor och övriga kostnader samt 37 940 kr för rese- och logikostnader för Ellos-anställda).

KO har vitsordat en kostnad för ombudsarvode om 355 965 kr och en kostnad för rättsutlåtanden om 56 667 kr, som skäligen i och för sig. Utläggsposten om 1 645 kr har vitsordats i sin helhet medan skäligheten av utläggsposten för rese- och logikostnader för Ellos-anställda har överlämnats till domstolens bedömning.

Målet har rört tidigare oprövade frågor av principiell natur som får anses ha varit av stor vikt för Ellos verksamhet. Trots detta framstår den yrkade ersättningen för ombudsarvode som alltför hög. Målet har pågått i Patent- och marknadsdomstolen under ca nio månaders tid och det har inte hållits någon muntlig förberedelse. Vidare har huvudförhandlingen tagit knappt en och en halv dag i anspråk. Målet har framförallt handlat om rättsfrågor, vilket domstolen beaktar när yrkad ersättning avser både ombudsarvode och rättsutlåtanden. Enligt domstolen får Ellos anses skäligen tillgodosedd med 1 779 822 kr för ombudsarvode. Ersättningen avser 500 timmars arbete och är beräknad efter den tidsredovisning som Ellos har gett in. Med hänsyn till målets karaktär får det anses ha varit skäligen påkallat att inhämta rättsutlåtandena av

O.L. och A.H. (totalt 120 000 kr). Enligt domstolen har det däremot inte varit skäligen påkallat att inhämta ett tredje rättsutlåtande från H.N.. I övrigt framstår yrkad ersättning för utlägg som skälig.

Sammanfattningsvis ska Ellos tillerkännas ersättning för sin rättegångskostnad om totalt 1 939 407 kr (1 779 822 kr för ombudsarvode, 120 000 kr för rättsutlåtanden och 39 585 kr för övriga utlägg).

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (PMD-02)

Ett överklagande, ställt till Patent- och marknadsöverdomstolen, ska ha kommit in till Patent- och marknadsdomstolen senast den 3 augusti 2023. Prövningstillstånd krävs.

Malou Lindblom

Peter Adamsson

Niklas Jansson

Hur man överklagar

Dom i tvistemål, Patent- och marknadsdomstolen

PMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandet har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Patent- och marknadsdomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Patent- och marknadsöverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövnings-tillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Det är inte säkert att du kan lägga fram nya bevis. Vill du göra det ska du förklara varför du inte lagt fram bevisen tidigare.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att motparten ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Patent- och marknadsdomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Patent- och marknadsdomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Patent- och marknadsöverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Patent- och marknadsöverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Patent- och marknadsöverdomstolen

När överklagandet kommer in till Patent- och marknadsöverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Patent- och marknadsöverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att Patent- och marknadsdomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om Patent- och marknadsdomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med Patent- och marknadsdomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

BILAGA 1

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
PMD:J

INKOM: 2022-09-27
MÅLNR: PMT 14075-22
AKTBIL: 2

-49,90 SEK

Te bort

FRI FRAKTAVGIFT EFTER AVDRAGEN RABATT

Villkor: Fri frakt på brev & normalpaket (värde 49,90) vid nybeställning över 499,- (efter avdragen rabatt) på Ellos. Frakten delas

Läs mer

Rabatt
Din varukorg
-49,90 SEK
524 SEK

VÄRDEBEVIS

ANGE RABATTKOD

Slutför köp

KUNDINFORMATION

Är detta inte du?
TJ***** 15 lgh 1201 ***27 K*****
@****.com

LEVERANSSÄTT

Varubrev – skickas hem till dig 49,90 SEK

ÄNDRA

BETALSÄTT

Faktura Vid faktura tillkommer en avgift på 19 SEK per faktura

ÄNDRA

Produkter
Fraktkostnad
Rabatt

524 SEK
49,90 SEK
-49,90 SEK
524 SEK

Totalsumma

Läggtill Express24
Välj Express24 för att få ditt paket 2021-11-12

SLUTFÖR KÖP

BILAGA 2

Slutför köp

KUNDINFORMATION

***** Är detta inte du?

TJ***** 15 lgh 1201 ***27 K*****

*****@*****.li.com

LEVERANSSÄTT

Vårubrev – skickas hem till dig 49,90^{SEK}

ÄNDRA

BETALSÄTT

Välj betalsätt

BETALA FLEXIBELT
Delbetalning

HANDLA NU - BETALA SEN
Faktura

- ✓ Prova dina varor innan du betalar
- ✓ Samla dina köp under månaden på samma faktura
- ✓ Möjlighet att delbetala din faktura

ellos

VÄLJ OCH FORTSÄTT

Vid faktura tillkommer en avgift på 19 SEK per faktura

Kortbetalning

Produkter

Fraktkostnad

Rabatt

524^{SEK}

49,90^{SEK}

-49,90^{SEK}

524^{SEK}

Totalsumma

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
PMD:J

INKOM: 2022-09-27
MÅLNR: PMT 14075-22
AKTBIL: 3

Läg till Express24

Välj Express24 för att få ditt paket 2021-11-12

Hur man överklagar Patent- och marknadsöverdomstolens avgörande

Den som vill överklaga Patent- och marknadsöverdomstolens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Patent- och marknadsöverdomstolen.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till Patent- och marknadsöverdomstolen senast den dag som anges i slutet av Patent- och marknadsöverdomstolens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller rese-förbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar Patent- och marknadsöverdomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövnings-tillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rätts-tillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress, e-postadress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (domstolens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se